

**Protokollat
med
tilkendegivelse**

i faglig voldgiftsag FV2016.0039

**Blik- & Rørarbejderforbundet
for
A**

mod

**Arbejdsgiverne
for
Neder Vindinge VVS**

Tvisten

Sagen angår, om A i medfør af Industri- og VVS-overenskomstens lærlingeregler var berettiget til pension, mens han var lærling hos Neder Vindinge VVS.

Påstande

Klager har nedlagt påstand om, at indklagede skal anerkende, at A var berettiget til pension under sin læretid, jf. løn- og arbejdsforhold for lærlinge stk. 9.

Indklagede har påstået frifindelse.

Retsgrundlag

Bilag 2 til Industri- og VVS-overenskomsten lyder således:

”Lærlinge er som udgangspunkt ikke omfattet af pensionsordningen i overenskomsten, men der er en række undtagelser, hvor lærlinge skal optages i pensionsordningen, jf. nedenfor. Lønmodtagere, der påbegynder en erhvervsuddannelse inden for pensionsordningens område efter at være blevet omfattet af pensionsordningen, fortsætter med at være omfattet af ordningen under uddannelsesperioden. Lærlinge, der påbegynder en erhvervsuddannelse inden for branchen efter det fyldt 20. år, og som ikke har tilstrækkelig anciennitet, skal omfattes af pensionsordningen, når 2 måneders anciennitet er opnået.

...

Lærlinge, der ikke allerede er omfattet af en arbejdsgiverbetalt pensions- eller forsikringsordning, det være sig i henhold til ovennævnte eller på andet grundlag, har krav på følgende forsikringsydelser:

- a. Invalidepension*
- b. Invalidesum*
- c. Forsikring ved kritisk sygdom*
- d. Dødsfaldssum*

Adgang til ydelserne, forsikringssummens størrelse og vilkårene for dækning følger de til enhver tid gældende retningslinjer for Industriens Pension.

...

Lærlinge og elever, der skal have indbetalt pension efter 2 måneders anciennitet, har ikke krav på ovennævnte forsikringsydelser.”

Overenskomstens bestemmelse om pension til VVS-lærlinge lyder således:

”Stk. 9: Pension

Lærlinge er ikke omfattet af pensionsordningen. For faglærte over 20 år medregnes læretiden dog i den anciennitetsgivende beskæftigelse.

...

Lærlinge, der påbegynder en erhvervsuddannelse inden for branchen efter det fyldte 20. år, og som ikke har tilstrækkelig anciennitet, vil blive omfattet af pensionsordningen, når 2 måneders anciennitet er opnået.”

Sagens behandling ved faglig voldgift

Da der ikke har kunnet opnås enighed mellem parterne, er sagen indbragt for denne voldgiftsret bestående af forbundssekretær Stig Søllested og forbundssekretær Kjeld Husted, som begge er valgt af klager, advokat Jacob Kirkegaard Hansen og advokat Anne Vibeke Gregersen, som begge er valgt af indklagede, og som opmand højesteretsdommer Lars Hjortnæs.

Sagen blev mundtligt forhandlet den 6. september 2016, hvor klager var repræsenteret af advokat Kim Bøg Brandt og indklagede af advokat Christian H.M. Mikaelen.

Der blev afgivet forklaring af Irene Hansen.

Efter bevisførelse, procedure og votering var parterne enige om at afslutte sagen i overensstemmelse med opmandens mundtligt begrundede tilkendegivelse, hvorefter indklagede vil skulle frifindes.

Opmandens begrundelse og resultat

Efter overenskomsten er VVS-lærlinge som hovedregel ikke berettigede til pension, mens de er lærlinge. Overenskomsten fastsætter bl.a. en undtagelse herfra i tilfælde, hvor lærlingen først har påbegyndt en uddannelse inden for branchen efter sit fyldte 20. år. Lærlinge, der ikke har ret til pension m.v. i læretiden, herunder hvis de ikke er omfattet af den nævnte undtagelse, har krav på en række nærmere angivne forsikringsydelser.

Det fremgår af sagen, at A påbegyndte en VVS-uddannelse i 2009, da han var 17 år gammel. Han gennemførte skolepraktik den 11. maj – 31. august 2009 og blev herefter ansat som lærling med speciale som VVS- og blikkenslager hos virksomheden H & J VVS v/ Uffe Henriksen i henhold til en uddannelsesaftale, der trådte i kraft den 1. september 2009, og som skulle afsluttes den 10. november 2012. Uddannelsesaftalen blev imidlertid ophævet af virksomheden med virkning fra den

27. august 2010. A blev herefter ansat som VVS-lærling med speciale som VVS- og energispecialist i henhold til en uddannelsesaftale, som han havde indgået med Neder Vindinge VVS v/ Allan Hansen, og som trådte i kraft den 1. december 2012, hvor han var fyldt 21 år, og som skulle afsluttes den 13. februar 2015. I uddannelsesaftalen med Neder Vindinge VVS er der henvist til tidligere delvist gennemført uddannelse hos H&J VVS m.m. fra den 11. maj 2009 til den 27. august 2010. Mens A var lærling hos Neder Vindinge VVS, var han omfattet af en ret til forsikringsydelse. Uddannelsesaftalen med Neder Vindinge VVS blev afsluttet med udlæring den 19. december 2014, idet Det Faglige Udvalg den 13. november 2014 traf afgørelse om afkortelse af uddannelsestiden med 1 måned og 25 dage.

Overenskomsten bruger som ovenfor nævnt udtrykket ”påbegyndt en uddannelse inden for branchen” som kriterium for, om undtagelsesbestemmelsen finder anvendelse, idet det afgørende er, om den pågældende først har påbegyndt en sådan uddannelse efter det fyldte 20. år. Den uddannelse, A var i gang med, da han var lærling hos de to virksomheder i henholdsvis 2009-2010 og 2012-2014, var utvivlsomt ”en uddannelse inden for branchen”, idet det er uden betydning, at han havde valgt forskellige specialer inden for VVS-uddannelsen. Udtrykket ”påbegyndt” dækker utvivlsomt den uddannelse, A gik i gang med i 2009, da han var 17 år. Spørgsmålet er derfor, om udtrykket ”påbegyndt” skal forstås sådan, at der alligevel skal ses bort fra dette uddannelsesforløb i en situation som den foreliggende, hvor der senere er blevet indgået en ny uddannelsesaftale med en anden virksomhed inden for branchen. Det må anses for mest nærliggende, at det i hvert fald er en forudsætning herfor, at uddannelsesforløbet i 2009-2010 ikke har haft betydning for gennemførelsen, herunder varigheden af uddannelsesforløbet fra 2012-2014. Klager har ikke godtgjort, at dette er tilfældet, hvorved bemærkes, at der som nævnt i uddannelsesaftalen med Neder Vindinge VVS om ”tidligere delvist gennemført uddannelse” er anført ”H&J VVS mm: 11.05.2009 – 27.08.2010”, og at uddannelsesaftalen med Neder Vindinge VVS blev indgået for godt 26 måneder, mens uddannelsesaftalen med H&J VVS var indgået for godt 38 måneder.

På den anførte baggrund vil indklagede skulle frifindes.

Hver part skal bære egne omkostninger og betale halvdelen af opmandens honorar.

København, den 9. september 2016

Lars Hjortnæs